

מדור הבחינות

מינהל הסטודנטים

מספר סידורי 7013012

מס' מח' 36:

שנת: תש"ע סמסטר: 2 מועד: 1 מטלה: 1

קורס: 01 570 99 ספרות השו"ת - משפט והיסג

המחברת נבדקה ביום: 6/7/10

הציון: 98

חתימת המרצה: זל

מס' סידורי מתוך מחברות

הוראות לנבחן

1. הבחינה. תלמיד שעזב את האולם אחרי חלוקת השאלונים או לא מסר את מחברתו עד תום הבחינה או מסר מחברת ריקה - דינו כדין נכשל.
2. קריאת השאלון מותרת רק לאחר קבלת רשות המשיג/ה.
3. יש לכתוב את התשובות בדיו, בכתב ברור ונקי על עמוד אחד של כל דף. אין לכתוב בשוליים, הכותב טיוטה יקדיש לה את הצד הימני של המחברת ואת ההעתיקה הנקיה יכתוב בצד השמאלי. את הטיוטה יש למחוק בהעברת קו. אסור לתלוש דפים מן המחברת.
4. עבר הנבחן על תקנות הבחינות, תשלל ממנו הרשות להמשיך בבחינה, והוא יועמד לדין משמעתי.
5. משך זמן הבחינה מצויין בראש השאלון. עם הודעת המשיג/ה כי תם הזמן, על הנבחן להפסיק את הבחינה, למסור את המחברת עם השאלון ולצאת מאולם הבחינה. מחברת שלא נמסרה בתום ההודעה לא תיבדק.
6. אחזקת מכשיר טלפון סלולרי (אפילו סגור) ברשות הנבחן, מביאו מיידית לפסילת הבחינה.

1. עליך להבחן בחדר בו הנך רשום.
2. הנח ליד המשיג/ה בבחינה את חפצייך האישיים כגון: תיקים, ספרים, מחברות, מכשירים סלולריים, קלמרים וכו'.
3. אסור להחזיק בהישג יד חומר הקשור לבחינה/לקורס אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המרצה ורק בהתאם למותר.
4. מסור למשיג/ה על הבחינה תעודת זהות וכרטיס נבחן חתום ותקף לסמסטר בו מתקיימת הבחינה.
5. היציאה לשירותים במהלך הבחינה אסורה בהחלט. נשים בהריון ונבחנים באישור מתאים רשאים לבקש מהמשיג/ה לצאת. היציאה בליווי המשיג/ה ובהתאם לנוהלי האיגוד/ה.
6. נבחן היוצא ללא רשות מחברתו תפסל ותועבר לוועדת משמעת.
7. יש להישמע להוראות המשיג/ה. אין לעזוב את חדר הבחינה ללא קבלת רשות. חל איסור מוחלט לפנות לנבחים אחרים בכל עניין ודבר. בכל עניין פנה למשיג/ה.
8. בתחילת הבחינה מלא את פרטיך האישיים ע"ג המחברת. תלמיד שקיבל לידיו שאלון ואין ברצונו להיבחן, חייב להמתין 1/2 שעה בכיתה מתחילת

כהא/36!

ועדת המשמעת מזהירה!

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר

אסורים או ייתפס בהעתקה,

ייענש בחומרה עד כדי

הרחקתו מהאוניברסיטה.

שנה"ל 5760 סמסטר 2 מועד א

מס' קורס 01 - 570 - 99

מחלקה פ"א תאריך 28/6/2010

המרצה ז"ר ז"ן ק"מ

מבחן חלק (אם הבחינה בשני חלקים)

הוראות לנבחן בנושא סריקה:

אין לכתוב במחברת בעפרון. יש לכתוב בעט בצבע כחול כהה או שחור בלבד. אין להשתמש בנוזל מחיקה (טיפקס). אין לכתוב בשוליים משני צידי הדף. מחברת בכתב מרושל משפיעה על תוצאות הסריקה.

שם לכו! השוליים יחתכו לפני הסריקה. לכן, חל איסור מוחלט

8

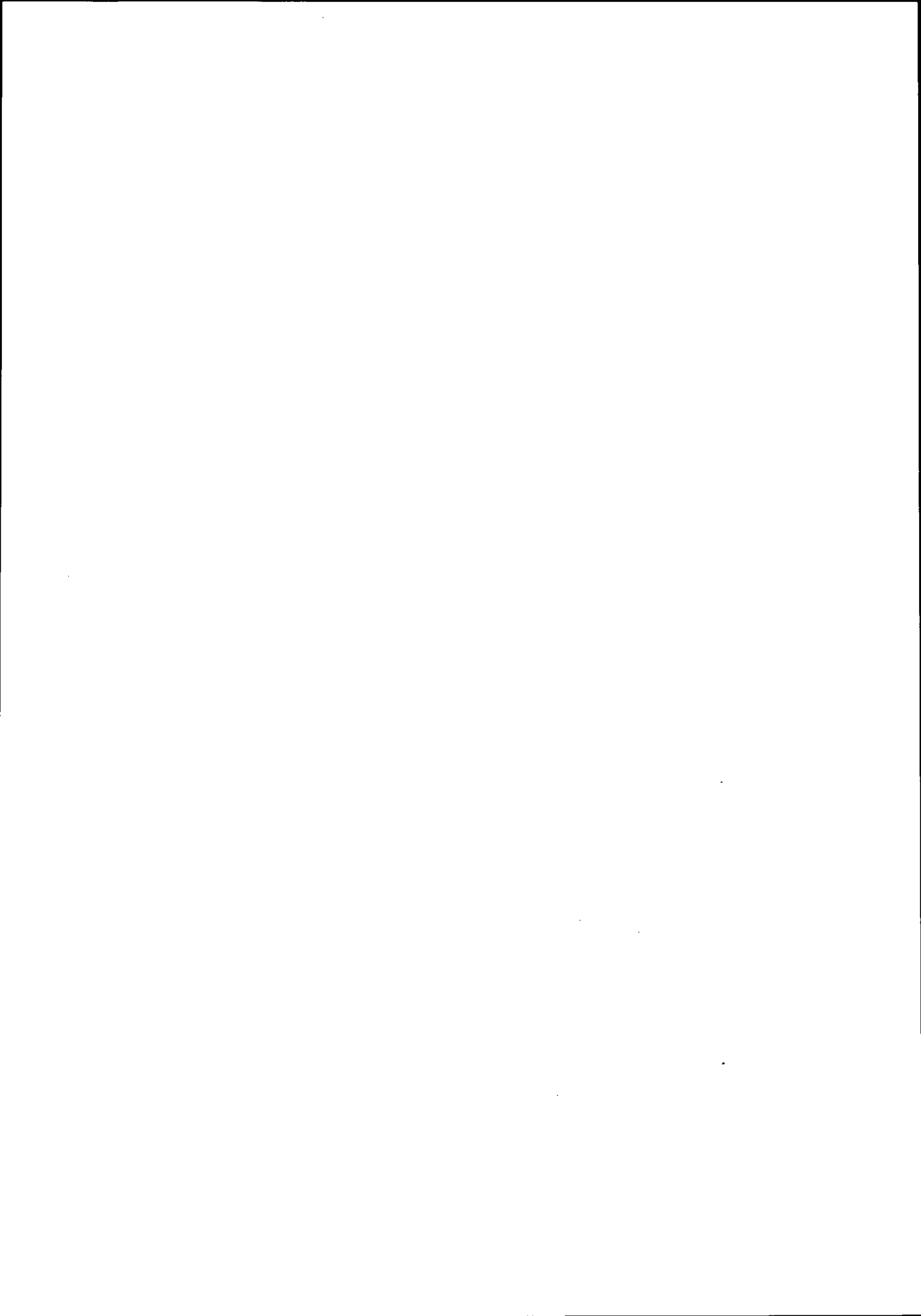
אוניברסיטת בר-אילן

הפקולטה למשפטים

תש"ע, סימסטר ב', מועד א'

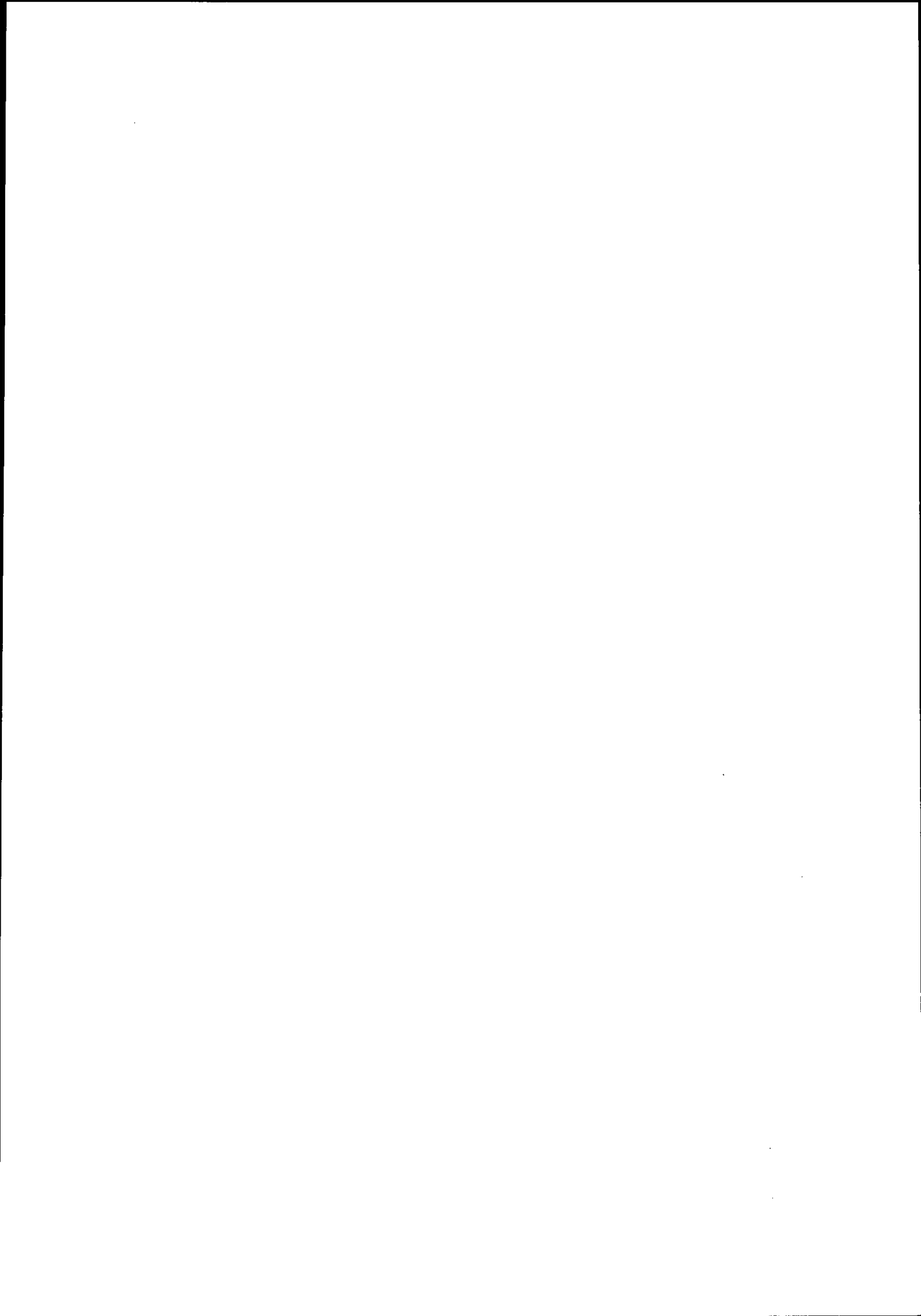
מרצה : ד"ר רון קליינמן

ניקוד שניתן בפועל	ניקוד לשאלה	פתרון מקוצר וניקוד למבחן בספרות השו"ת - משפט והסטוריה
8	10 נק'	<p>שאלה ראשונה</p> <p>עמדת ר' משה פיינשטיין: 1. לדעתו, בת מצווה היא "דבר רשות והבל בעלמא", כ"שמחה של יום הולדת בעלמא", ואינה נחשבת לסעודת מצווה. לדעתו, היה ראוי לבטל חגיגה זו. אם רוצה לחגוג – יכול לעשות בבית, אך אין להתיר לעשותה בבית כנסת, גם לא בלילה. הנימוקים:</p> <p>1. בבית כנסת אין לעשות דברי רשות. (ובת מצווה היא "דבר רשות").</p> <p>2. המקור הוא מקונסרוויטיביס ורפורמיס (זכור) – חגיגת בת מצווה (ובר מצוה) לא מביאה לקירוב לתורה, ובהרבה מקרים דווקא לחילול שבת וכד'. בתשובה מאוחרת יותר – התיר לעשות קידוש בביהכ"נ וכן התיר לבת לומר כמה מלים לכבוד שמחתה, אך לא על הבימה אלא ליד השולחן שעושים שם קידושים, כמו בשמחות רשות אחרות.</p> <p>2. השפעה של הסביבה: אדקו"ב. השפעת זרמים אחרים ביהדות. חושש להשפעות, ולכן אוסר.</p> <p>עמדת הרב אהרן וואלקין: 1. הוא אוסר לחלוטין בת מצווה. נימוקים: א. צניעות – תערובת גברים ונשים. ב. "בחוקותיהם" – זה נובע מחיקוי הגויים והרפורמים (לחג הבגרות הנוצרי). ג. מדובר בדבר חדש שלא נהגו בו עד היום, ואסור לשנות "חדש אסור מן התורה" – (בונוס).</p> <p>2. הרב וואלקין חי ברוסיה, והשואלים – בלונדון. מדובר בראשית המאה ה-20. יש השפעה לתקופה ולמקום – באיחופה בתקופה זו יש עליה לתנועה הרפורמית (ולמשכלה בכלל), וזה גורם להתנגדותו.</p>
18	10 נק'	<p>שאלה שנייה</p> <p>חלק מפוסקי ההלכה הסתמכו בפסיקתם בנושא זה על המקורות הקלאסיים: המקורות בנושא פדיון שבויים – הרב ישראלי הסתמך על השו"ע שפסק שאדם מותר לו לפדות את עצמו, וכיוון שהמדינה שלחה את החיילים – כשהיא משחררת מחבלים תמורתם, זה כאילו היא פודה את עצמה, ולכן זה מותר (בונוס: הוא הוסיף שזה רק שאין הדבר פוגע בבטחונה הכללי).</p> <p>יש מי שהסתמך על המקורות בנושא הסתכנות למען הצלת אחר – הרב עובדיה יוסף: כיוון שהחטופים ודאי וסכנה מיידית, והמחבלים המשוחררים – יגרמו רק סכנה עתידית, מותר להסתכן בסיכון עתידי כדי למנוע סיכון ודאי ומיידי.</p> <p>לעומת זאת, יש פוסקים אחרים שסברו, שההכרעה בעניין זה במדינת ישראל – לא ניתן לבססה על מקורות ההלכה. הסיבה: המקורות דיברו על סיכון של יחידים, או פדיון שבויים בהקשר של יחידים או קהילה. בהקשר של מדינה ומלחמה – יש שיקולים אחרים, ומה שיכריע הוא – שיקולים מדיניים-צבאיים [או פוליטיים כלליים], ובכך יכריעו מקבלי החלטות [לאור טובת המדינה בעיניהם].</p>

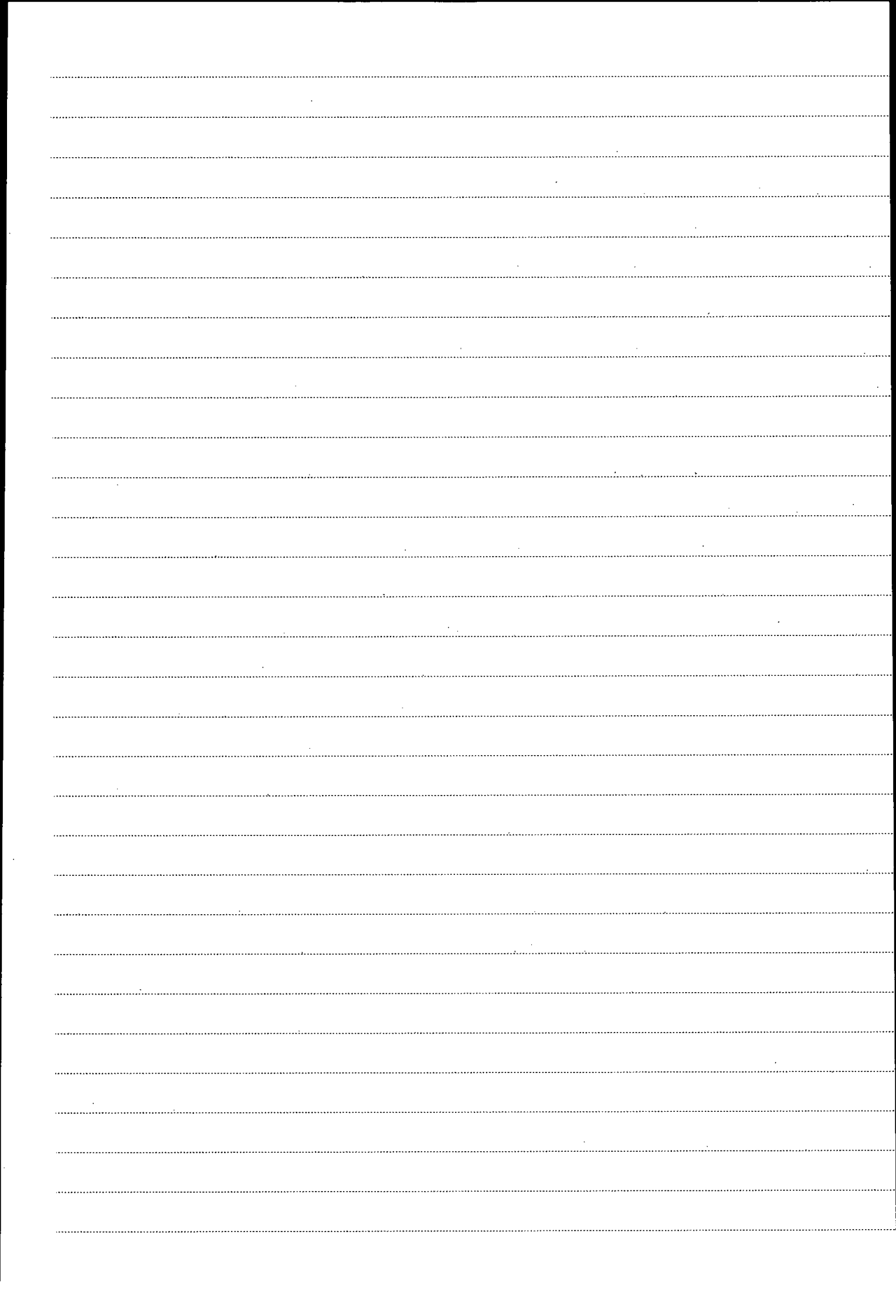

10	10 נקי	<p>שאלה שלישית</p> <p>א. השואלים היו בדרך כלל חכמי הלכה או דיינים שהובאו ביניהם סכסוכים של בני הקהילה שלהם. הם פגו בשל שאלה קשה שהייתה להם או כשאחד הצדדים ביקש שהבעיה תובא לבירור נוסף (מחמת קושי או חידוש שיש בה). הם פנו לסמכות הלכתית מקומית או במרכז אחר.</p> <p>ב. בדרך כלל השו"ת נכתבו בעברית משולבת בארמית (בנוס: זה סגנון ספרות ההלכה מאז התלמוד).</p> <p>ג. שו"ת שנכתבו בערבית גרמו: 1. חלק ניכר מהתשובות אבדו, כי לא הבינו אותם (כי עברו למרכזים חדשים שבהם לא דיברו שפה זו). 2. תרגום התשובות לעברית לא היה תמיד ברמה נאותה, וזה הקשה על הבנת התשובות.</p>
20	20 נקי	<p>שאלה רביעית</p> <p>[1] יש כאן שאלה של תרומת איברים. אמנם, ביחס לתרומת כליה ראינו שהרב עובדיה מתיר (בניגוד לקדמיו, הרב וייס והרב ולדנברג), כי מדובר בסכנה מועטת לתורם – 1% ("קצת ספק סכנה"). אך בתרומת אונת כבד, יש סכנה גדולה יותר. זהו "ספק שקול", והרי ההלכה במצב כזה היא כרדבי"ז, כי אסור לאדם להסתכן כדי להציל את חברו, כי "ספק שלו עדיף מוודאי של חברו".</p> <p>[2] אמנם, ייתכן שיש כאן מקום לשיקול נוסף. מדובר לא על אזרח אלא על חייל. ראינו כי ביחס לחיילים בשעת קרב, השיקולים שונים (הרב ולדנברג). הסיבה: א. כך מנהגו של עולם. ב. בציבור – לא חל הכלל של "חייד קודמים לחיי חברך". כאן חייל צריך להסתכן כדי להציל את חברו, כי כך בנוי הצבא. [בנוס: אולי יש לאבחן בין הסתכנות בשעת קרב ממש להסתכנות שלא בשעת קרב]</p>
6	6 נקי	<p>שאלה חמישית</p> <p>1. רמב"ם, משנה תורה [או: יד חזקה] – מאה 12. ר' יעקב בן הרא"ש, טור (ארבעה טורים) – מאה 14. שולחן ערוך ו"המפה" – ר"י קארו והרמ"א, מאה 16.</p> <p>2. א. הביאה לריבוי שאלות, כי בשולחן ערוך אין מקורות להלכה [אפשר גם: כי נוצרו שאלות שאין להן פיתרון בשולחן ערוך – מי שיכתוב את שניהם, יקבל בנוס 2 נקודות]. ב. עריכת התשובות [או: מיון] נעשה לפי סדר השולחן ערוך.</p> <p>3. א. האיסור: "בל תשחית". הוא מופיע בתורה בהקשר למצור על עיר במלחמה, שנאסר להשחית את עצי המאכל (בנוס: כדי להציק לאויב ולהכאיב לבו). ב. מותר למרות עצי פרי לצורך אימונים (בנוס: אם כי יש להשתדל להימנע, מטעם סמל/מיסטי). הנימוק: איסור "בל תשחית" אינו קיים כשיש תועלת בהשחתה, אלא רק כשכל המטרה – לשם השחתה.</p> <p>4. א. ההבדל: באירופה – לא הרבו לעסוק בעניינים משפטיים, ואילו בצפון אפריקה (ותורכיה) [אפשר גם: אצל יהודי המזרח/ארצות ערב] – ממשיכים לעסוק בכך.</p> <p>ב. הסיבה להבדל: החשיפה לאמנסיפציה: בארצות האסלם – היהודים נהנים מאוטונומיה משפטית, ולכן ממשיכים לדון בנושאים אלו, ואילו באירופה – האמנסיפציה [שוויון זכויות/אזרחיות] גרמה לשילוב היהודים בחברה ובמסחר, והאוטונומיה היהודית – בטלה, העיסוק בנושאים אלו – עובר למערכת המשפט האזרחית הכללית [בנוס: בערים גדולות הוקמו בתי"ד יהודיים מקומיים שדנו בענייני ממון בין חברי הקהילה. גם זה תרם למיעוט העיסוק בחו"מ במרכזים האשכנזיים].</p> <p>5. א. תקופת התנאים מסתיימת ב-200 לספירה לערך. ב. ניתן למצוא דברי תנאים בתוך: התלמודים (ברייתות), מדרש הלכה, תוספתא, משנה.</p>
	100 נקי	<p>סה"כ ניקוד</p>

38
79

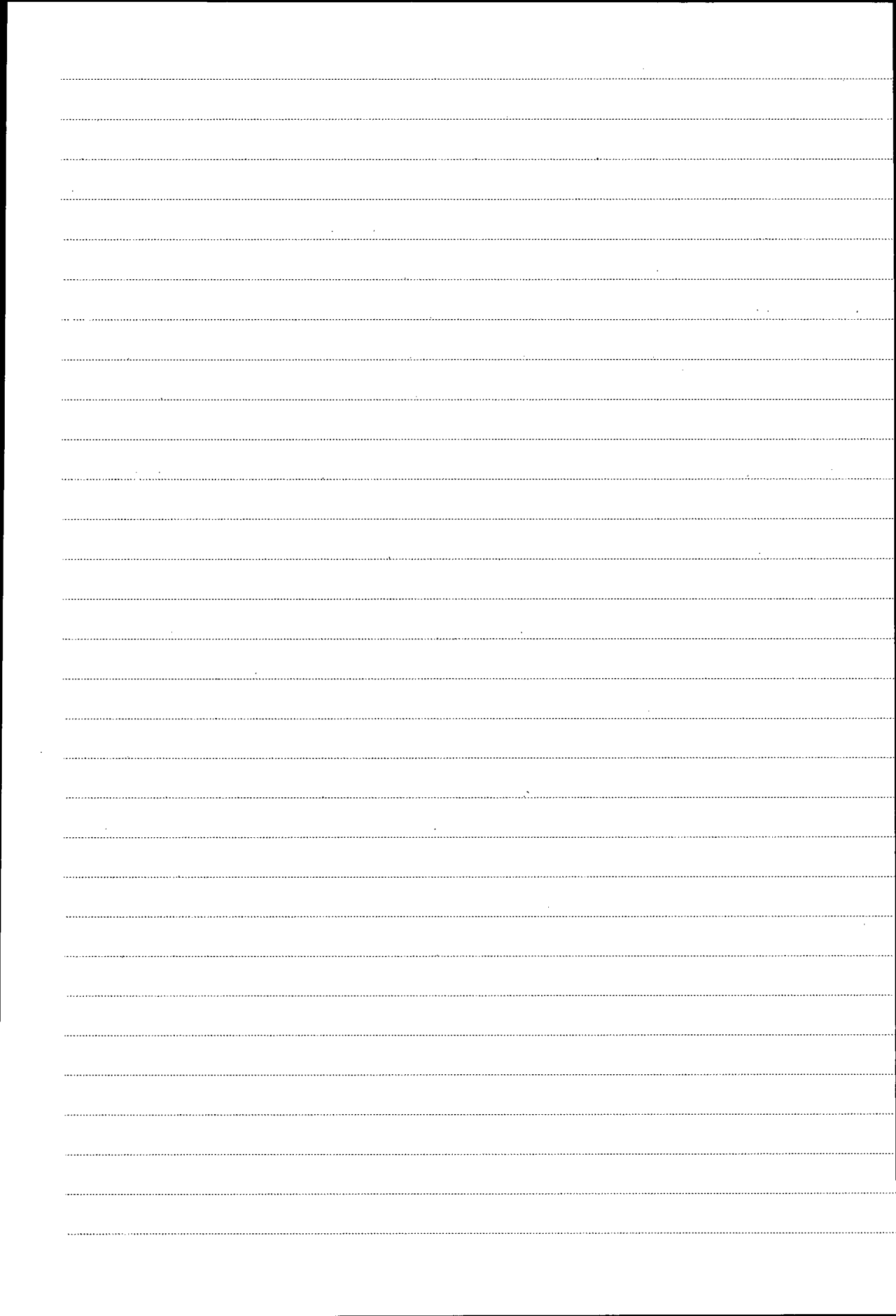

4) ש"ס בראשית ה' של שנת ה'תש"ס על מנת שיהיה זמן להפיק תועלת מן ה...
הענין הראשון הוא שיש להבחין בין המושגים השונים, והוא שיש להבחין בין המושגים השונים (במהלך שנת ה'תש"ס)

הענין השני הוא שיש להבחין בין המושגים השונים, והוא שיש להבחין בין המושגים השונים (במהלך שנת ה'תש"ס)

הענין השלישי הוא שיש להבחין בין המושגים השונים, והוא שיש להבחין בין המושגים השונים (במהלך שנת ה'תש"ס)

הענין הרביעי הוא שיש להבחין בין המושגים השונים, והוא שיש להבחין בין המושגים השונים (במהלך שנת ה'תש"ס)

הענין החמישי הוא שיש להבחין בין המושגים השונים, והוא שיש להבחין בין המושגים השונים (במהלך שנת ה'תש"ס)

5) א. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 12

א. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 12

ב. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 16

ג. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

ד. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 14

ה. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 14

ו. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

ז. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

ח. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

ט. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

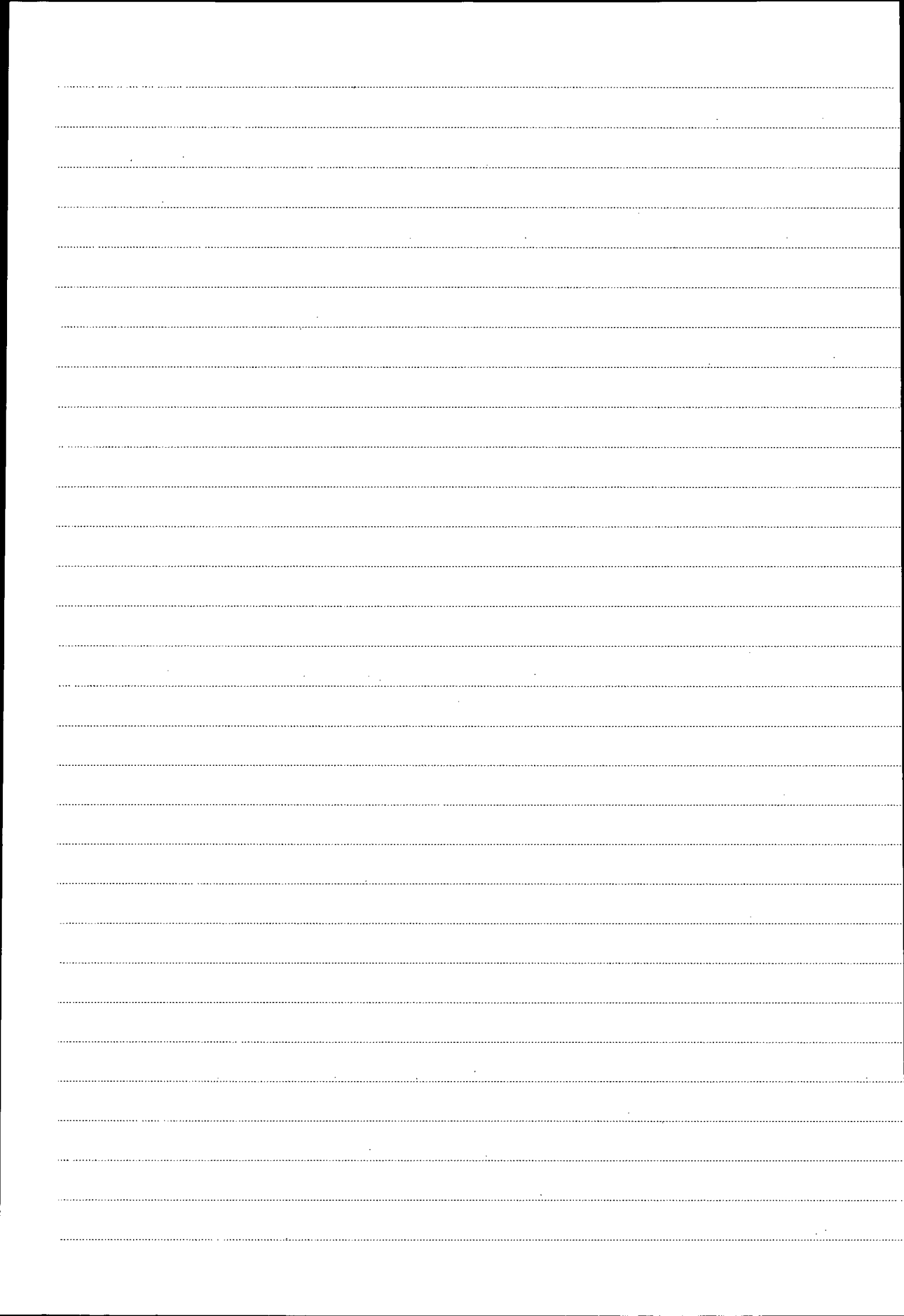
י. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

יא. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

יב. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

יג. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

יד. ענין השקפה כללית - הרעיון (ה'תש"ס) - ש"ס - עמ' 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

התשובות הן: א. 10, ב. 20, ג. 30, ד. 40, ה. 50, ו. 60, ז. 70, ח. 80, ט. 90, י. 100.

התשובות הן: א. 10, ב. 20, ג. 30, ד. 40, ה. 50, ו. 60, ז. 70, ח. 80, ט. 90, י. 100.

התשובות הן: א. 10, ב. 20, ג. 30, ד. 40, ה. 50, ו. 60, ז. 70, ח. 80, ט. 90, י. 100.

התשובות הן: א. 10, ב. 20, ג. 30, ד. 40, ה. 50, ו. 60, ז. 70, ח. 80, ט. 90, י. 100.

התשובות הן: א. 10, ב. 20, ג. 30, ד. 40, ה. 50, ו. 60, ז. 70, ח. 80, ט. 90, י. 100.

